

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

เรื่อง

วรรณคดีประวัติศาสตร์

ผู้สอน ครูกฤษดา บุญสุวรรณ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วรรณคดีประวัติศาสตร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและระบุวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับ
เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
๒. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านได้

ใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
เรื่อง **วรรณคดีประวัติศาสตร์**

ดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วรรณคดี

วรรณคดี

- วรรณคดีเป็นคำที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้แทนคำ **Literature**
- ปราบกฐครั้งแรกใน**พระราชกฤษฎีกา**จัดตั้งเป็น
วรรณคดีสโมสร เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๗
ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

วรรณคดี

“วรรณ” เป็นคำมาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า **หนังสือ**
“คดี” (คติ) เป็นคำบาลีและสันสกฤต แปลว่า **เรื่อง**

วรรณคดี แปลว่า **“เรื่องที่แตกต่างกันเป็นหนังสือ”**
แต่หมายถึงเฉพาะหนังสือที่ต่างดี

วรรณคดี

พระยาอนุมานราชธน

วรรณคดี คือ ความรู้สึกรักนึกคิดของกวี ซึ่งถอดออกมา
จากจิตใจให้ปรากฏเป็นรูปหนังสือ และมีถ้อยคำเหมาะสมเจาะ
เพราะพริ้งเร้าใจให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความรู้สึกรัก

วรรณคดี

พระราชนิพนธ์

วรรณคดี คือ หนังสือที่มีลักษณะเรียบเรียงถ้อยคำ
เก๋ ลีลา งดงาม มี รัชกาลที่ ๑ (imagination)
ให้เพลิดเพลิน เกิดกระทบกระเทือนอารมณ์ต่าง ๆ เป็นไป
ตามอารมณ์ของผู้ประพันธ์

วรรณคดี

ดร.วิทย์ ศิวะศรียานนท์

บทประพันธ์ที่เป็นวรรณคดี คือ บทประพันธ์ที่มุ่งให้
ความเพลิดเพลิน ให้เกิดความรู้สึกนึกคิด (imagination)
และอารมณ์ต่าง ๆ ตามผู้เขียน นอกจากนี้บทประพันธ์ที่
เป็นวรรณคดีจะต้องมีรูปศิลปะ (form)

วรรณคดี

วรรณคดี คือ เรื่องที่มีลักษณะ

- ๑) ใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารไพเราะสละสลวย
- ๒) ก่อให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ
- ๓) ยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น
- ๔) ใช้เป็นแบบแผนในการแต่งได้

กำเนิดวรรณคดี

กำเนิดวรรณคดี

พิชิต อัครนิมิต

ตำนานกำเนิดวรรณคดีของชาติต่าง ๆ อาทิ
ตำนานกรีก ตำนานสันสกฤต ตำนานจีน เป็นเค้าของ
ทฤษฎีการกำเนิดวรรณคดีในสมัยปัจจุบัน

กำเนิดวรรณคดี

๑. เกิดจากการนับถือวีรชน เช่น เรื่องรามายณะ มหาภารตะ ลิลิตยวนพ่าย ลิลิตตะเลงพ่าย เป็นต้น
๒. เกิดจากความเชื่อทางศาสนา ศาสนาเป็นที่พึ่งทางใจ รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และเป็นสิ่งบันเทิงใจให้เกิดวรรณคดี เช่น มหาชาติคำหลวง ไตรภูมิพระร่วง เป็นต้น

กำเนิดวรรณคดี

๓. เกิดจากอารมณ์ อารมณ์ที่เกิดเองไม่คล้อยตามผู้อื่น
ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์รัก โกรธ เศร้า เป็นมูลเหตุให้เกิด
วรรณคดี เช่น มัทนะพาธา กามนิต เป็นต้น

๔. เกิดจากความกลัวภัย โดยเฉพาะภัยธรรมชาติ

กำเนิดวรรณคดี

๕. เกิดจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การไปมาหาสู่
ระหว่างสังคมต่าง ๆ ก็มีส่วนทำให้เกิดวรรณคดีด้วย
เช่น นิราศลอนดอน นิราศกว้างตุง เป็นต้น

การแบ่งยุคของวรรณคดี

ยุคสมัยวรรณคดี

๑. วรรณคดีสมัยกรุงสุโขทัย
๒. วรรณคดีสมัยกรุงศรีอยุธยา
๓. วรรณคดีสมัยกรุงธนบุรี
๔. วรรณคดีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

วีดิทัศน์

ความเป็นมาของชาติไทย

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณวีดิทัศน์ประกอบการสอน

ความเป็นมาของชาติไทย

เผยแพร่โดย : กัณฑ์พี จีระพรพันธ์

เผยแพร่วันที่ 1 กันยายน 2558

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=RBPJjcUV->

[sg&fbclid=IwAR1MyP13Ma_tK73UAp9dSleOHwWJn-ydCx1J7fTX90XIVxkdxJZckOUbK1k](https://www.youtube.com/watch?v=RBPJjcUV-)

ยุคสมัยวรรณคดี

๑. **วรรณคดีสมัยกรุงสุโขทัย** วรรณคดีไทยที่เกิดขึ้นใน
ระยะตั้งแต่มีการประดิษฐ์ลายสือไทย พ.ศ. ๑๘๒๖ จนถึง
พ.ศ. ๑๙๒๑

ตัวอย่าง คีลาจารึกหลักที่ ๑ คีลาจารึกวัดศรีชุม
ไตรภูมิพระร่วง เป็นต้น

ยุคสมัยวรรณคดี

๒. **วรรณคดีสมัยกรุงศรีอยุธยา** ในสมัยนี้แบ่งเป็นยุคย่อยได้อีก ๓ สมัย ได้แก่ สมัยอยุธยาตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย เริ่มตั้งแต่การสถาปนากรุงประมาณ พ.ศ. ๑๘๙๓ จนถึง พ.ศ. ๒๓๑๐

ตัวอย่าง ลิลิตโองการแช่งน้ำ โคลงชะลอพระพุทธรูปไสยาสน์
จินดามณี (พระโหราธิบดี) เป็นต้น

ยุคสมัยวรรณคดี

๓. **วรรณคดีสมัยกรุงธนบุรี** เกิดขึ้นในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๑๐ จนถึง พ.ศ. ๒๓๒๕

ตัวอย่าง กฤษณาสุนทรนันทน์ รามเกียรติ์ (สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี) นิราศพระยามหาอนุภาพไปเมืองจีน เป็นต้น

ยุคสมัยวรรณคดี

๕. **วรรณคดีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์** เริ่มตั้งแต่สถาปนา
กรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี พ.ศ. ๒๓๒๕ จนถึงปัจจุบัน

ตัวอย่าง นิราศเมืองแกลง ราชธิดาฯ สามก๊ก
โคลงโลกนิติ นิราศนรินทร์ เป็นต้น

ประโยชน์ของการศึกษา วรรณคดีประวัติศาสตร์

การศึกษาประวัติวรรณคดี

๑. เพิ่มความเข้าใจและซาบซึ้งในคุณค่าของวรรณคดี
๒. ความรู้เกี่ยวกับภาษาและลักษณะอักขรวิธีสมัยต่าง ๆ
๓. ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
๔. ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม สภาพสังคมและเหตุการณ์
บ้านเมือง ควบคู่กันไปกับวิวัฒนาการของวรรณคดี

วรรณคดีประวัติศาสตร์

บทเรียนครั้งต่อไป

สรุปเนื้อหาวรรณกรรม

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑